

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 12 kor.
Fél évre . . . 6 „
Negyed évre . . . 3 „
Egy szám ára 20 fill.

Hirdetések

és nyiltéri közlemények
jutányosan közöltenek.

VÉGVIDÉK

Politikai hetilap.

Szerkesztőség

és
kiadóhivatal
Gromon-utca 2. sz. a.
Wittigschlager K. czégnél

Közlemények, előfizetési és
hirdetési díjak, úgy a lap
szétküldésére vonatkozó
panaszok a kiadóhivatalba
küldendők.

Megjelenik:

minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő:

Feymann Gyula
ügyvéd.

Hirdetések

Wittigschlager K. könyvkereskedésében is felvételnek
Gromon-utca 2. szám.

Közigazgatásunk.

Mióta az alkotmányos érában a nemzet maga intézi a sorsát, nem volt olyan razzia a közigazgatási visszaélések felderítésére, mint a jelenlegi miniszterelnök mint belügy-miniszter alatt. Évek óta ismerték az utolsó két esztendőben felszínre hozott türethetetlen állapotokat, de a kormányok a „laissez faire, laissez aller” elvét követték a közigazgatás körül s inkább remegtek a sötét örvények bevilágításától, mint az erélyes, nyílt fellépéstől, minthogy ezzel nemcsak az érdekeltek, hanem a saját politikai érdekkörüket is vélték megtámadni.

Ha Széll miniszterelnök egyéb hervadhatlan érdemein kívül mást nem tudna felmutatni, mint a közigazgatási állapotok felderítését, mint azon merész, erélyes elhatározást, melylyel bele nyul ebbe a zsongó darászfészekbe és ezzel ország-világnak kézzelfoghatóan bizonyítja a közigazgatási rendszernek immár el nem odázható szükségévé vált megváltoztatását: nevéért már ez az egyetlen tény is halhatatlanná teszi államunk újabb fejlődéstörténetében. Más államok, ha berendezkednek, első feladatuknak tekintik, hogy a közigazgatás a modern állam követelményeinek megfelelően átalakítsák, mivel az — mint a levegő, melyet beszívunk — az állam egész felületét környezi, annak minden pórusán behat és a legfontosabb életfeladatot alkotja. Példa erre társországunk, Horvát-Szlavonország, mely — míg mi a régi, avitikus, toldalékos közigazgatásunk alatt már 34 év óta vergődünk — azt már régen államossította és ezt a kis államot minden, de különösen nemzeti tekintetben oly magas fokra emelte. Ott vannak a külföld számos példái, ott van különösen Németország, de Ausztria is, melyek szigorú, következetes és pártatlan közigazgatásukkal a polgárság legelső, legfontosabb szükségleteit, a jogrend és nyugalom fentartásával, oly mesterileg betöltik. Minden kissé gondolkodó ember belátja, hogy ősi helyhatósági közigazgatásunk a mai modern állam ekzisztenciáival össze nem egyeztethető; és miért nem? mivel megszoktuk és keressük az ál-

lam beavatkozását, kezdeményezését mindenben és mivel mindenütt ezen vis major-rá rászorulunk.

Ez után kiált maga az ellenzék is, ha nagyobb akezióról szó van és csodálatos ellenmondás, ha az államélet legvitalisabb feladatát, melyet a kultúra minden államaiban maga az állam teljesít, az ellenzék ma is a közönségre akarja ruházni. Maradjanak meg a házi ügyek a községek, a vármegyék ügykörében, melyek csak ott tárgyalhatók kellő érdeklődés és szakavatottság mellett, mivel azok a lokális életnek folyamánai és legközelebb érintenek bennünket, — de a szó szorosabb értelmében vett állami ügyeket, melyeknek szabályszerű és gyors elintézése az államélet folyamatának főfeltétele, lássa el az állam saját felelős, általa díjazott és imperiuma alatt álló tisztviselőivel!

Az ellenzéknek azon hazafias aggálya, hogy államosság esetén a kormány hatalma, kivált a képviselőház összeállításánál, túltengő lesz és más erkölcsi befolyást megsemmisítve elő fog állani az államhatalom omnipotenciájára: felesleges, mivel mindig a polgárok erkölcsi érzetétől, szellemi zenitjétől és hazafiságától függ az állam politikai harcok kimenetele, melyeket az egyeseknek a maguk belátása és lelkiülete szerint kell megvívni először a maguk, azután az állam magasabb eszméjének érdekében.

A közigazgatás mint állami funkció a kulturális államokban mindenütt az állami fenségesség jelvényét és élénk kinyomatát képezi. A részben tagozott — akár vármegyeyei, akár kerületi — adminisztráció először is nem fejezi ki annak, t. i. a szuverén államnak méltóságát; azután gyenge, hatály nélküli, ha nincsen a kormánylyal, mint központtal, folytonos élettelses kapcsolatban.

Az állam ereje, a nemzet valódi jóléte egyedül és csakis annak egyöntetűen kezelt, helyes, tárgyilagos adminisztrációjában és a magyar államhoz hű, megbízható tisztviselői karban rejlik. A nemzetiségi kérdés is csak az államossított, iskolázott tisztviselői kar által oldható meg, ez inponál tántoríthatatlan, feddhetetlen hivataloskodásával, rend, igazság, méltányosság és igaz-

ság szeretetével és gyakorlásával, melyet semmiféle lokális érdek utjából el nem térít.

Az angol self government igaz angol értelemben rendi államunkban soha sem volt honos, most a változott viszonyok miatt még kevésbé lehet azt meghonosítani. Az ország minden komolyan gondolkodó, el nem fogult polgára várva-várja az adminisztráció mielőbbi államossítását, hogy az ősi zűrzavarból kilépve, egyszer már modern kultúrállamot alakítsunk.

R. A.

A Magyar Gazdaszövetség és a kisgazdák.

A Magyar Gazdaszövetség munkásságának javarészt a kisgazdák helyzetének javítására akarván fordítani egy községi gazdasági alapszabálytervezetet dolgozott ki, melyben a gazdasági céljai az alábbiakban vannak felsorolva:

- a) a község összes gazdasági érdekeinek, valamint szellemi és erkölcsi életének éber figyelemmel való kísérése s az ezek javítására vonatkozó intézkedések kezdeményezése;
- b) a mezőgazdasági ismeretek terjesztése, az okszerű gazdálkodás előmozdítása;
- c) a község oktatás, nevelés, iskola, közegészségi, adó, háztartási, közlekedési, köz- és tűzrendészeti ügyeinek megbeszélése és irányítása;
- d) a közjótékonyosság fejlesztése s a nyomorékok és szegények istápolása a nők közreműködésének bevonásával;
- e) hatósági intézkedések és rendeletek ismertetése, s azok céljának és hatásának megbeszélése;
- f) a községi képviselő-testület elé kerülő összes ügyek fölötti előzetes tanácskozás;
- g) a községben lakó kisiparosok érdekeinek és boldogulásának előmozdítása;
- h) hasznosított házi ipar meghonosítása abból a célból, hogy a mezei munkával foglalkozóknak télen át is legyen keresetük;
- i) a mezőgazdasági munkások érdekeinek fölkarolása s gondoskodás arról, hogy betegség esetén jó ápolásban részesüljenek, s hogy munkaképtelenség esetén is legyen megélhetésük biztosítva;
- j) a gazdasági és háztartási szükségleti cikkeknek a tagok részére jó minőségben és a lehető legjutányosabb áron való beszerzése;
- k) gazdasági terményeknek, valamint a háziiparozóknak, s a községbeni iparosok készítményeinek jobb árak elérése céljából való közös értékesítése;
- l) hitel, fogyasztási és értékesítő szövetkezetek;

TÁRCZA.

Magyar Remekírók.

A magyar irodalom főművei. Kiadja a Franklin-Társulat.

Öt kötetben lapozgatván, — régi magyar írók örökbecsű munkáiban, — akarva, nem akarva angol és amerikai könyvek kelendőségéről kell elmélednünk, legalább egy pillantra. Ott nem csak könyvkereskedők árulnak könyvet. Ki szalad ott négy-öt utczát, ha könyv kell neki? Könyv pedig minduntalan kell. Az áruházakban, a hol mindent árulnak, a mi csak mindennapos szükséglet, a hol szükség esetén fölötöztetik, bebutorozzák, jólaktatják a vásárlót, ott természetesen azt is árulják, a mire a léleknek szüksége van: a könyvet. Egy-egy áruházban átlag húsz-harmincezer könyv adódik el, s csak Chicagóban egymagában évente húszezer kötet Dickenst aduak el az áruházak.

Nalunk most először jelennek meg teljes gyűjteményes kiadásban a Magyar Remekírók. Ha nagyon akarunk rástelkedni, nem is kell elmenünk Amerikáig, vagy Angliáig, se francziára, vagy orosz földre, csak a szomszéd Németországig, a hol nemcsak minden nagy városnak, de jótormán minden nagyobb könyvkiadónak megvan a maga külön „Classiker-Bibliothek“-je. De aztán megvan minden embernek is, s ez a fő. Ez magyarázza meg némiképp azt is, hogy nálunk csak most kaptuk az első teljes és tökéletes klasszikus könyvtárt.

Az irodalom szempontjából fontos és nagy esemény ez, s csalogató alkalom elméledni arról, hogy az izlés vajdudó fejlődése idjén mennyire kívánatos, hogy mindenki a maga nemzete klasszikus alkotásába merüljön. A mi a város köfalai közé zárt embernek egy nap a pusztán, vagy erdőn, a mi a pezsgőből ittasnak az üdítő forrasvíz, annyi nekünk a modernség forgatagában élőknek, vagy még sokszor több — a klasszikus olvasmány. Irodalomban, művészetben, a színházban, a társaságban, otthon és a lapjainkban, mindenhol és mindenkor új felé törekvőt, meglepőt, izgatót és szokatlant kapunk. Olyan viharos a haladásra való törekvés, hogy észre se vesszük a vezetőket, hogy a sivatag pusztán visznek bennünket keresztül, hogy a lelkünk oasissok után vágyik.

Jól van, vigyene. Haladni kell, ha sivatagon át is. De üdülni is kell, piheneni és felújodni a szellemnek. Erre pedig nincs is és nem is lehet és igazabb mód, mint a mult nagyságából és szépségeiből erőt meríteni és újabb impulzust az előre való haladásban. A fejlődő izlés is, mint a gyümölcsfa, csak akkor teremhet nemes gyümölcsöket, ha nedvdús, szők talajba bocsátja gyökereit, onnan szedi az életető nedvetek.

Nemcsak a régi jó megóvásához, az új megteremtéséhez is elengedhetetlen szükségesség volt a Magyar Remekírók kiadása, a melyről most az első öt kötetet kaptuk. Közük van az Arany János, Tompa Mihály, Vörösmarty Mihály, Garay János, Csiky Gergely egy-egy kötet. Arany Jánossal kezdődik a sorozat és folytatódik Vörösmartyval, a kik

nélkül Remekírók sorozata el se gondolható és magyar irodalom el nem lehet. De kivülök is mindenki benne van a gyűjteményes kiadásban, a ki a magyar irodalomban igazán nagyot és minden időkre marandót alkotott. Az egészen nagyok egészen, a többiekből mindaz, a mi diadalmasan megküzdött a rohanó időekkel. S ez egyik legnagyobb dicsérete a gyűjteményes könyvtárnak. Aranyt, Petőfit, Vörösmartyt egészen adja, mint tökéletes, teljes kiadást, a marandó írók sokaságából pedig mindent, a mi igazán becses és valóban klasszikus. Az összeválogatás, sajtó alá rendezés munkáját első és legjobb esztétikusaink végezték. Az első öt kötetben ott találjuk Gyulai Pál, Lévy József, Riedl Frigyes, Vadnay Károly, Ferenczi Zoltán nevét. De ott lesznek még sorban: Alexander Bernát, Angyal Dávid, Badios Ferencz, Bánóczy József, Bayer József, Beöthy Zoltán, Berzeviczi Albert, Endrődi Sándor, Erdélyi Pál, Erdődi Béla, Frankó Vilmos, Heinrich Gusztáv, Koroda Pál, Kossuth Ferencz, Kozma Andor, Négyessy László, Rákosi Jenő, Széchy Károly, Széll Kálmán, Váczy János, Vojnovich Géza, Zovány Irén.

Szóljunk néhány szót az öt kötet külső kiállításáról is. A formán már érzik az új szellem, a mely az izlést modernné tenni iparkodik, de nem látjuk meg azokat a túlzásokat, a melyeket a secessió névvel szoktunk megjelölni. A külső forma is iparkodott klasszikus lenni s a multból merítette alapjait. A papíros struktúrája hasonlatos ahhoz a régi papírhoz, a melyet még laponként puttonból merítették. Ugyanolyan a bordázata s ugyancsak olyan fénytelen, elentében a modern ipar papírosával, a melynek va-

H I R E K.

— **Kitüntetett miniszterek.** Ő F. l. s. g. e a király Széll Kálmán miniszterelnöknek a Szent-István-rend nagykeresztjét, Plósz Sándor igazságügyminiszternek pedig az I-ső osztályú vaskorona-rendet díjmentesen adományozta. A király rendkívül meleg szavak kíséretében személyesen nyújtotta át Széll miniszterelnöknek a legmagasabb magysr rendjelet.

— **Udvari ebéd.** A király a múlt hétfőn a budai várakban udvari ebédet adott, melyen városunk országgyűlési képviselőj: br. Dániel Ernő v. b. t. tanácsos is részt vett.

— **Adományok.** A szegény iskolás gyermekek népkonyhájára javára adományozott: Manyik Imréné 6 kgrm hagymát és 35 kgrm káposztát, özv. Rohm Károlyné 6 üveg paradicsomot, Wittigschlager Károly úr 20 kgrm lencsét, Gramberg Adolf alezredes úr egy nagy zsák fűhár lisztet és 460 drb narancsot. Ezen adományokért fogadják az elnökség leghálásabb köszönetét.

— **Főigazgatói látogatás.** Platz Bonifác dr. a szegedi tankerület nagytudományú főigazgatója ma Pancsovára érkezik az állami főgymnasium látogatására.

— **Lauka Gusztáv megnősült.** A magyar költők doyenje, a mindig ifjú kedélyű koszos költő, Lauka Gusztáv múlt esütörtökön megesküdött Nagybecskerekben Babinszky Katalinnal, ki több mint 20 éven át, jó és balszerencse között mindig hű apolója és gondozója volt.

— **Parkegyleti ülés.** A parkegylet választmánya múlt vasárnap d. u. 3 órakor ülést tartott a város-házban melyen Zákó Milán főispán mint vendég. Huber János elnök, Mattanovich Adolf, Jovanovics Sándor titkár, Allgayer János, Graff J. Pál, Voltmann Ede és Seger Antal választmányi tagok vettek részt. Jovanovics Sándor hosszabb jelentésben esctelte az egylet működésének eddigi akadályait (?) s kevésnek tartja a tagok számát. Elénk és hosszabb eszmessére után, mivel az elnökség és választmány megbízatása lejárt, közgyűlés egybehívását határozottat el. A közgyűlés március hó 16-én lesz megtartva.

Márczius 15. A szabadság, az egyenlőség és a testvériség születés napjának 54-ik évfordulóját méltó módon fogja megünnepelni városunk hazafias közönsége. A magyar egyesületek a „Pancsovai Manner-Gesang-Verein“ és a „Pancsovai izr. templom-dal-egyesület“ közreműködésével márczius 15-én este 8 órakor a Trombitás szálloda termében ünnepélyt rendez, melynek programja a következő:

1. Petőfi Sándor: „Nemzeti dal“. Szavalja: Lóczy Ákos úr.
2. Erkel Ferenc: „Hymnus“. Éneklé a „Pancsovai izr. templom-dal-egyesület“.
3. Jakab Ödön: „Márczius tizenötödikén“. Szavalja: Szabó Matild k. a.
4. „Ünnepi beszéd“. Tartja: Balogh Béla úr.
5. Egressy Béni: „Szózat“. Férfikar. Éneklé: a Manner Gesang-Verein.
6. Ábrányi Emil: „Márczius idusa“ Szavalja: Dr. Jánossy Géza úr.
7. Huber Károly: „Magyar király-induló“. Férfikar, zongorakísérettel. Éneklé: a Manner-Gesang-Verein.
8. Előkép.

Az iskolákban is folynak a készülődések a nagy nemzeti ünnepély minél impozánsabb megünnepelésére.

I) Igy a m. kir. állami főgymnasium **Deák-önképzőkör**e által rendezendő márczius 15-iki iskola-ünnepélynek tárgysorozata a következő:

1. „Hymnus“ Éneklé az ifjuság.
2. Megnyitó beszédet mond a tanárelnök.
3. „Nemzeti dal“. Irta: Petőfi Sándor. Szavalja: Kolozsvári László, VII. o. t.
4. „Csatadal“ (Petőfi-Lányi). Éneklé az ifj. énekkar.
5. „Egy gondolat bánt engemet“. Irta: Petőfi Sándor. Szavalja: Ignátov Milorád, VIII. o. t.
6. Alkalmi beszédet mond Medzihradsky Miklós, VIII. o. t., ifj. elnök.
7. „Kik voltak a honvédek? Irta: Tóth Kálmán. Szavalja: Mayerhöfer Ferenc VIII. o. t.
8. „Szózat“. Éneklé az ifjuság.

II) Az áll. elemi iskolákban is tartanak ünnepélyek.

Az alsóvárosi áll. el. leányiskolában reggel 8 órakor kezdődik az ünnepély az első osztály tágas termében. A tanuló ifjuság éneklé a „Hymnuszt“ a „Honfidal“ és a „Szózatot“, minden osztályból 1-2 növendék szaval. A magyarzó beszédet Lambrecht Péter tanító tartja.

Az alsóvárosi áll. el. fiúiskolában a nap jelentőségét minden tanító saját osztályában méltatja. A szarcsovai úti áll. vegyes iskolában az ifjuság szavalataiból, a „Hymnuszt“, „Szózat“ és Főthi dal elnekléséből áll az ünnepély sorrendje.

A belvárosi áll. elemi fiú- és leányiskolákban, mitűn megfelelő tágas tanterem nincsen, a nagy nap eseményei minden osztályban külön-külön megmagyaráztatnak.

m) a községbeli mezőgazdasági termények és ipari készítmények jó hírnevének és keresletének fejlesztése;

n) jó tenyészállatok és vetőmagvak beszerzése a község és a tagok részére;

o) intézkedés az iránt, hogy a tagok mindenféle ügyes-bajos dolgaikban megbízható szakemberektől csekély díjért útbaigazítást kapjanak.

E czélok elérése érdekében:

a) állandó helyiséget létesít s abba a tagok részére napi lapokat, gazdasági szaklapokat s más tanulmányos folyóiratokat járát; létesít továbbá könyvtárt is, mely megfelelő rendszabályok mellett szintén a tagok rendelkezésére áll;

b) állandó összeköttetést tart fenn a Magyar Gazdaszövetséggel, s abba rendes tagul belép;

c) összeköttetést tart fenn a vármegyei gazdasági egyesülettel, s belép ennek kötelékébe is;

d) a község gazdasági viszonyainak javítása érdekében előterjesztéseket intéz a vármegyei gazdasági egyesülethez;

e) a községet érintő gazdasági, nevelési, iskolai, közegészségi, közlekedési, adózási, köz- és tűzrendészeti ügyekben, továbbá a helybeli nyomorékok, elaggott szegények és szegény árvagyermeknek segélyezése érdekében a községi képviselő-testületnek javaslatokat tesz s ápoltatásuk, segélyezésük, illetve neveltetésük érdekében társadalmi úton is mozgalmat indít, fölkeréven különösen a nőket, hogy a szegények és árvák nyomortársaságát enyhítsék;

f) alkalmas időben előadásokat és felolvasásokat rendez olyan köz-, mezőgazdasági és társadalmi kérdésekről, melyek iránt a tagok érdeklődnek, s melyek ismerete a tagokra nézve fontossággal bír;

g) ismerteti a tagokkal előadások és felolvasások útján a hitel, fogyasztási és értékesítő szövetkezetek czélját és hasznát, valamint azok létesítési módozatait;

h) gondoskodik a Magyar Gazdaszövetség támogatása mellett olyan szakemberekről, kik a gazdákör tagjainak adó, illeték, katonai, örökösödési és peres ügyekben, a hétnek egy meghatározott napján csekély díj fizetése mellett tanácsot, útbaigazítást és felvilágosítást adnak;

i) gondoskodik a Magyar Gazdaszövetség támogatása mellett a felolvasások és előadások megtartásához alkalmas szakemberekről.

Az alapszabály-tervezet kapható márczius hó közepétől kezdve Meskó Pálnál, a Magyar Gazdaszövetség titkáranál (lakik márczius hó végéig Nyitran, azontúl Budapesten).

Ünnepelt tanító.

Pancsova, 1902. márcz. 5.

A tanítói működés magasztosságával, fontosságával manapság minden művelt ember tisztában van.

És ennek dacára mégis szinte ritkaság számba megy, hogy a „nemzet napzásomai“ — a tanítóság munkássága különösen a társadalom részéről azon elismeréssel találkozzék, melyet az méltán megérdemelve. Pedig nehéz, tetet lelket megpróbáltató azon munkásság, melylyel az igazi tanító a sokszor nagyon is elkényesztetett, nem ritkán pedig egészen elhanyagolt kis gyermekből érző embert, hasznos és minden jó és nemesért valamint a hazáért lelkesülni tudó polgárt nevel.

Ifjú lelkesedéssel, magasztos idealizmussal kezdi meg a fiatal tanító pályáját, melyen — sajnos legtöbbször nélkülözések között kell küzdenie az emberek gyarlósága, a viszonyok mostohasága ellen, hogy aztán egy emberöltőnél hosszabb időig tartott önfeláldozást követelő tevékenység után, ha nem is teljesen elfelejtve, de legtöbbszörre alamiznaszerű nyugdíj a jutalma.

De nem mindenütt ez a sorsa az elfáradt tanítónak. Vannak hála Istennek, elismerést nyújtó és

kitő fénye az oculisták élénk ellenszenvével dicsekszik s a melynek bádogszerű keménysége még a könyvolvasás munkáját is képes véressé tenni. Ez a régies papir simulékony, puha, a sarka le van gömbölyítve.

A könyvnek betűje valóságos jótétemény a szemre. A betűk rajzában nincsen is az az úgynevezett hajszálvonal, de hiányzik a nélkül, hogy ezáltal az egyiptienne typos egyhangúvá, vagy nehezen olvashatóvá lenne. Egy fölösleges vonás sincs ezekben a betűkben, de mégis megőrizték teljesen a mediaval-fajta minden szépségét és karakterét. Ezek a betűk különbben ugyanazok, a melyek a párisi világiállításon a legnagyobb díjat, a Grand Prix-t kapták s a melyeket Magyarország számára egyedül a Franklin-Társulat szerzett meg. Most először kerülnek a közönség elé ezek a csodaszép metszött íráskorok s ezért különösen is felhívjuk reájuk az érdeklődők figyelmét. A szemre való kitűnő hatásokat különbben mindenki észre fogja venni.

Szerény és mégis élénk s szemrevaló a könyvek kötése. A capföldi kecskebőrnek, az ecrasának utánzata a kötés, a táblán stilizált, reliefben tartott, halványan színezett bokráttal. Minden kötetet arany nyomásban még a szerző facsimileje díszíti.

Ilyen formában a várva várt kiadás hatásában megmérhetetlen, kiszámíthatatlan. Spectator.

méltánylást ismerő hatóságok, hálát és kegyeletet tiszteltet tudó szülők és volt tanítványok, kik kész öfömmel ragadják meg a kínálkozó alkalmat, hogy a közszolgálat munkásának méltányló elismerésükkel, illetve hálás köszönetükkel adózzanak.

Az elismerés és hála nyilvánítás ilyen lélekemelő ünnepélynek volt színhelye a belvárosi szerb templom mellett áll. elemi iskola egyik tanterme múlt vasárnap, márczius 2-án azon alkalomból, hogy Illics János áll. tanító — ki a belvárosi volt szerb tannyelvű iskolát egy emberöltőn át igazgatta — 40 évi szolgálat után nyugalmába vonult.

A kartársai által tervezett búcsu ünnepély nem remélt arányokat öltött. Lefolyásáról adjuk a következő rövid tudósítást:

Az ünnepélyen megjelent közszeretben álló főispánunk, bajsai Zákó Milán, Mattanovich Adolf városunk derék polgármestere és a gondnokság alelnöke, Faragó János kir. s. tanfelügyelő, Martin Imre polgári és felsőkereskedelmi igazgató ezen iskolák tanári karának számos tagja, több gondnoksági tag és hitoktató és számos polgár, valamint az állami elemi iskolák tautestületei teljes számban.

Az ünnepélyt, melyre a búcsuzó-jubiláló tanítót küldöttségileg hívták meg, reggeli 8 óra után nyitotta meg Karakasevics Vladimir felsővárosi ig. tanító. Üdvözölte szívvelyes szavakkal a főispánt, polgármestert tanfelügyelőt a megjelent szülőket és volt növendékeket és tantestület tagjait a ünnepélyt rendező felsővárosi áll. iskola tautestülete nevében.

Utána ezen iskola felsőbb osztályainak növendékei két szólamu vegyes karban, igen sikerűten, alkalmi éneket adtak elő.

Faragó János, a Pancsova és vidéke népoktatástügyét vezető kir. s. tanfelügyelő mélyen átgondolt és a tanítói működés fontosságát esctelő beszédben dr. Wlassics Gyula a vallás- és közoktatástügyi m. kir. miniszter megbízásából és nevében mondott köszönet elismerést a nyugalmába vonuló Illics Jánosnak.

Utána Mattanovich Adolf polgármester, ugys, mint a gondnokság alelnöke üdvözölte Illicset. Meghatottsággal emlékezett meg azon majdnem 30 évet kitevő időről, melyet Illicsnel a város és a közszolgálat terén együtt töltöttek. Kívánja neki, hogy a jól megérdemelt nyugdíjat családjá körében teljes egészséggel minél tovább élvezhesse.

Az éljenzések lecsilapultával Marjanovics Todor f. v. áll. tanító igen sikerűt beszédben mondott istenhozzádot Illicsnek volt tantestülete nevében. Majd egy kis tanuló lépett elő s előbb magyarul, majd szerbül rebegett köszönetet a távozó tanítónak.

Mitűn a vegyes kar most már magyar és szerb dalait meglepő biztonsággal elénekelte, az ünnepelt Illics János emelkedett fel és belső megindulástól remegő hangon mondott magyarul köszönet mindenkinék, kik a neki fejlethetetlen napon megtisztelték megjelenésükkel.

A gyermekkar által éneklé Hymnus volt a szépen sikerűt és lélekemelő délelőtti ünnepélynek utolsó pontja, mely után a számosan megjelentek még személyesen is gratuláltak.

Az ünnepelt tisztelt-tére este 8 órakor a Weifert-féle sörház külön helyiségében társasvacsora volt, melyen Zákó Milán főispán, Faragó János kir. s. tanfelügyelő, Martin Imre polgári és felsőkereskedelmi iskolai igazgató, Lestyánszky János főkapitány, Geceer Béla és Vujaskovics Illics polgári iskolai tan. és harmincz tanítónő és tanító vett részt. Az igen kedélyes est folyamán Faragó János Zákó főispánra, Karakasevics Vladimir pedig ünnepelt Illics Jánosra és majd Faragó tanfelügyelőre mondott sikerűt felköszöntőt. Vacsora után a ritka kitűnő hangulatban levő társaság még tánczra is kerekedett, melyben majdnem az összes jelen voltak, sőt az est hőse is, résztvettek.

— **A kereskedelemügyi tárca.** A kereskedelemügyi miniszteriumban történt változásokról két királyi kéziratot közöl a szerdai hivatalos közlöny. Az első a király Hegedűs Sándorhoz, a távozó miniszterhez, a másikat Horánszky Nándorhoz, az új kereskedelemügyi miniszterhez intézte. A királyi kéziratok ezek:

I.
Kedves Hegedűs! Midőn Önt kereskedelemügyi magyar miniszteri állásától saját kérelmére ezennel fölmentem, Önnek eddigi buzgó és kiváló szolgálatai elismerésűl I. osztályú vaskorona-rendemet díjmentesen adományozom.

Kelt Budapesten, 1902. évi márczius hó 4-én.

Ferencz József, s. k.
Széll Kálmán, s. k.

II.

Kedves Horánszky! Magyar miniszterelnököm előterjesztésére Önt kereskedelemügyi magyar miniszteremmé ezennel kinevezem.

Kelt Budapesten, 1902. évi márczius hó 4-én.

Ferencz József, s. k.
Széll Kálmán, s. k.

— **Elrendelt vizsgálat.** A Zichyfalvi mandatum ellen a kir. kuria tegnap kihirdetett ítéletével elrendelte a vizsgálatot.

A vörös-kereszt-egylet március hó 2-án tartotta évi közgyűlését a polgármesteri irodában. Jelen voltak özv. Gramberg Nándorné és Mattanovich Adolf elnökök, Bauer Ferencné, Hoffmann Keresztélyné, Radda Frigyesné, Scherter Antalné, dr. Scsitinszky Adolfné, Tordai Györgyné úrnők, valamint Radda Frigyes Roth Ferenc és Skersil János. Az elnöki megnyitót követően elnökölő hogy bajnai Zákó Milánné és ifj. Christian Alajosné az egylet alapító tagjai sorába léptek. Az 1900. és 1901. évekről szóló jelentések valamint a zárószámok tudomásul vétettek illetve elfogadtattak és a pénztárosnak a felmentvény megadott. Az alapszabályok értelmében a választmányból kilépő Bachmann Antalné, özv. Gramberg Nándorné, Krancsevics Athanasz, özv. Weifert Hugóné, Christian Antal, Radda Frigyes, Roth Ferenc, Szabó János és dr. Wittig-schlager Rezső újból beválasztottak a választmányba. Zákó Milánné is választmányi tag lett. Az egyletnek van 26 alapító- és 113 rendes tagja. Vagyona 6746 kor. 32 fill. mely a Pancsovai Népbankban van gyűmölcsözőleg elhelyezve. Az egyesület a múlt évben is Erzsébet napján 25 szegénynek 2-2 koronát adományozott.

800 felszólamlás. A múlt évben befejezett új kataszteri felvételek ellen mostanáig már 800 felszólamlás történt, a mely körülmény a tenger pénzbe került munkálatok megbízhatóságára nézve nem a legjobb bizonyítvány. A felszólamlási határidő március hó végeig tart s a beavatott körök véleménye szerint kilátás van még legalább 800 kiigazítás iránti reklamaczióra.

Március 15. Karolyfalván. A karolyfalvai casinó március 15-én zártkörű ünnepélyt rendez az 1848-iki törvények megalkotása emlékére. Az ünnepély műsora: 1. Szózat, éneklő a vegyes kar. 2. Alkalmi óda, szavalja Dienes Gyula. 3. 1848. Március 15., felolvassa Kalitovics Lőrincz. 4. Alkalmi költemény, szavalja Nagy Margit. 5. Talpra magyar éneklő a vegyes kar. 6. Élkép: Hungária; Hymnus, éneklő a vegyes kar.

Városatyák választása. A felsővárosi választókerületben ma választanak 8 törvényhatósági bizottsági tagot. A választási elnök Bogosza Vilmos Vlasztimír tanácsnok, helyettese Bogdanov János tanácsnok. A választás reggel 9 órakor veszi kezdetét és d. u. 4 órakor végződik a város háza nagyszobájában. Két erős párt, az úgynevezett szerb liberális és a radikális párt áll egymással szemben és a küzdelem mindesetre igen heves lesz. A rend fenntartására a legzselébb intézkedések történtek.

Állás a város házában. A városi segédmérnöki állásra a pályázat legközelebb ki lesz írva. Ezen állás javadalmazása: 1600 kor. fizetés, 400 kor. lakáspénz és 200 kor. működési pótlék. A kérvények egy hónapon belül a főtárhoz nyújtandók be.

A város közigazgatási bizottsága szerdán, március hó 12-én délután 4 órakor tartja ülését a város háza nagyszobájában.

Nem engedélyezhető. A városi közgyűlés múlt évi határozata folytán felterjesztés, intézkedett a kormányhoz hogy Pancsován egy pénzügyigazgatósági kirendeltség állítsák fel. Tegnap érkezett a pénzügyminiszter válasza, hogy a város kérése a törvény határozott intézkedése folytán nem teljesíthető.

Korteskedés. A felsővárosban ma végbemenő képviselő választás érdekében nagyban folyt az elmúlt héten a korteskedés. Különösen a szerb liberálisok fejtették ki eddig szokatlan élénkséget. Sorra járták a felsővárosban lakó nem szerb választókat is. Sőt még az állami tisztviselőket is megtalálták. Olyan szerb vezérek, kik a hetvenes években csikorgó hidegben napokig kintartással harcoltak szerb nemzetiségi eszmék mellett, kik mindig csak magas lóról beszéltek a magyar tisztviselőkről, most egyszerre liberálisok (?) lettek és kéri a magyar tisztviselő támogatását a szerb parasztnéppel szemben. Olyan vezérek, kik még csak a legközelebbi idő előtt is szerb nemzetiségi érdekeknek fűt-fát megmozgattak, kik soha még a magyar érdekeknek legparányibb jelét sem adták, kik a magyar állam lobogóját semmi féle nemzeti vagy városi ünnepély alkalmával ki nem tűzték, ezek kéri magyar emberek támogatását saját népük ellen, melynek bizalmát úgy látszik elvesztették. Sajnos ugyanez mondható a radikálisokról is. De ezek legalább csak szemlésséget kérnek a tisztviselőktől. A erőkódás mindkét párt részéről tulajdonképpen nemis a városatyai méltóságért, hanem a gazdag szerb egyházi alakok kezelésének megtartása illetve megszerzése érdekében folyik. Ezért folyik a két párt között — melyek mind egyike szerb — a harc. A független magyar-német választók — meg vagyunk győződve — tudják kötelességüket.

Letárgyalták végre valahára a város építészeti szabályrendeletét. Az építészeti bizottság csütörtökön fejezte be a szabályrendelet tárgyalását, honnan az most a jogügyi bizottsághoz megy. A minden esetre fontos szabályrendet tervezetre még visszatérünk.

Állás nyerne. Az Országos Pályázati Közlöny útján, mely az országban betöltendő összes állásokat közli, állás nyerne: ipari és kereskedelmi, mező és erdőgazdasági és műszaki tisztviselők, községi jegyzők és jegyzőirnokok, nőtisztviselők, kereskedelmi alkalmazottak és gyakoronokok. Elfizetési ára 1/4 évre 4 kor. Mutatványszámok 30 fillér beiktatása ellenében küld a kiadóhivatal Budapest Rökk Szilárd-utca 27. Álláskeresési beiktatásnál minden szöört 2 fillér, vastagabb betűvel 4 fillér, nyilttérben pedig minden szöört 6 fillér fizetendő, mely hirdetéseket legkésőbb csütörtökig fogad el a kiadóhivatal.

Bosszúból. Vezentín János féltékenységből megszurta Barotics Dusán szerb katona szökevényét még január hó elején, Barotics Dusán azóta

kigyógyult sebéből és állandóan boszút forralt bántalmazója ellen. Csütörtökön este lesbe állott és a mit sem sejtő Vezentín egy hatalmas husánkkal leütötte. Az éppen arra járó rendőr őrszót figyelmeztetésre a megsérült ember nyöszörgésére, és közelebbre megugrott a tettes, kit erősen keresnek.

A gőzgépezők s kazánfűtők vizsgálata a Temesvárot szervezett bizottság által 1902. évi március hó 24-én reggeli 8 órakor kezdve a m. kir. államvasutak műhely épületében fog megtartatni. A vonatkozó szabályszerűen bélyegzett s felszerelt kérvények a m. kir. ker. iparfelügyelőhöz Temesvár (József-várzs Hunyady-ut 17. sz.) címezve, legkésőbb a megjelölt napon nyújtandók be.

Legcukrosabb országok. Hivatalos közlések szerint nincs olyan édes ország sehol a világon, mint Németország. Utána jön Franciaország s csak azután jövünk mi, már t. i. a kedves párnunkkal: Ausztriával. Tudósítónk közli velünk a statisztikát, melyből a következőket említhetjük meg. 1901-ben cukorgyár volt: Németország 395, Franciaország 333, Ausztria és Magyarország 216, Oroszország 277, Belgium 107, Hollandia 32, Svájc 17, Dánia 7. Ugyanabban az esztendőben termeltek cukrot Németország 2.220.800, Franciaország 1.809.300, Ausztria és Magyarország 1.307.000, Oroszország 1.079.600, Belgium 235.000, Hollandia 200.100, Svájc 121.290 és Dánia 57.500 tonnát.

Veszedelemes suhanok. Szávin Milán nevű suhanok elárúsító volt Krsztics Tamás cukorka készítőnél. Hűtlenül sáfárkodott a gazdája által reá bízott édeségekkel s a mellett a múlt napokban este felé, mikor Krsztics Tamás nem volt otthon, annak lakására ment és ez egyedül levő háziasszonyt fejszével fenyegette. A halálra íjett asszony valahogyan kimekült a szobából, mire Szávin feltörte a szekrényt és az abban talált 32 koronával ellilant. A rendőrség elfogta és a vizsgálóbírónak adta át.

Megdezsált magtár. Bár enyhe telünk volt, a lopások és betörések száma városunkban majdnem napirenden vannak. A múlt szerdán, csütörtökre hajló éjjelen Mayer Károly tulajdonát képező czrepajai uti magtárát törtek fel eddig ismeretlen tettesek és több métermáza kukoricát loptak. A rendőrség persze keresi a tetteseket.

Érmelégi első szölkölványtelep. Nagy Gábor (Nagy Kágya) hirdetését a t. cz. olvasókörzönység szives figyelmébe ajánljuk.

Szédelgő kihazasítási egyletek Szerbiában. A m. kir. belügyi miniszter a vármegyéhez intézett körrendeletében figyelmezteti a hatóságokat arra, hogy Szerbiában kihazasítási, temetkezési és ezekhez hasonló egyletek léteznek, melyek csekély fizetés ellenében, magas díjakat ígérnek, úgynevezett elárasztják az ország szomszédos részeit, hol különösen a szerbekenél nagy eredménnyel dolgoznak. A miniszteri rendelet figyelmezteti a közönseget, hogy ezeknek a szédelgő ügynököknek ne üljön fel, bármily fényes ígérteket tesz is, mert a vége úgy is csak megkárosításuk lesz, — egyuttal meghagyta a hatóságoknak, hogy a szédelgőket tartóztassák le és az ország határára szállítsák.

A Horgony Pain-Expeller igazi népszerű házi-szerré lett, mely számos családban már több mint 32 év óta mindig készletben van. Hátfájás, csipőfájdalom, fejfájás, köszvény, csúznál stb.-nél a Horgony Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatást idéztek elő, sőt járványkór nál minő: a kolera és hányóhas-folyás, az altestnek Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig igen hatásosnak bizonyult. Ezen kitűnő házi-szer jó eredménnyel használtatott az influenza ellen is és 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható: de bevásárlás alkalmával mindig határozottan, „Richter-féle Horgony Pain-Expeller” vagy „Richter-féle Horgony-Liniment”-et tessék kérni és a „Horgony” védjegyre figyelni kell.

Fürdő-segély. Az I. ált. tisztviselő egylet beteg, szegénysorsú tagjainak az idej fűrdővadra ismét engedélyez fűrdő-segélyt. Az eziránti kérvények legkésőbb március 12-ig az illető társulati szövetkezetenél nyújtandók be. Kérvénylapok az itteni szövetkezet irodájában kaphatók.

A telefondíjak leszállítása. A kereskedelemügyi miniszteriumban komolyan foglalkoznak azzal a rég óhajtott tervvel, hogy a telefon előfizetési díjakat szállítsák le. Ezzel régi óhaja menne teljedésbe a nagyközönsegeknek, a telefon előfizetők hatalmas számának, mely az utóbbi időben, midőn az állam kezelésbe ment át, tetemesen megnövekedett. Az árleszállítás javaslatának tervezetét a közel jövőben el fogják készíteni, a terv megvalósításához azonban természetesen a képviselőház hozzájárulása szükséges.

Közgazdaság.

Védekezés a gabona megdülése ellen.

Az istállótrágyának a gabonaneműek alá való közvetlen alkalmazása, a gabonának túlsűrű vetése, a fejlődésre kedvező öszi és tavaszi nyirkos meleg időjárás s a foszforsavnak hiánya azon tényezők, melyek előidézoi a gabona megdülésének. Tulajdonképen oka pedig a sejtek túlságos megnyulása, azoknak kisebb mérvű megvastagodása, szóval gyengesége. Ismerve az ok előidézőjét, nem lesz nehéz megtalálni a védekezés eszközeit sem. Az a kérdés azonban, hogy ez irányos lesz-e a gyakorlatban ezen eszközökkel élni.

Első eszköz lenne tehát az istállótrágya közvetlen alkalmazásának mellőzése. Ezzel bátrán élhetünk, mert a tapasztalat bebizonyította, hogy az is-

tállótrágya a gabonaneműeknél túlbujja fejlődést idéz elő, az inkább a szalma, mint a szemfejlődésnek kedvez, s miután az is kétségtelen, hogy a gabonanemű előveteményének adott trágya után a buza minőségileg de mennyiségileg is jó termést ad, nyugodtan nélkülözhetjük az istállótrágyát annál is inkább, mert az esetleges foszforsav hiányt mesterséges uton, műtrágya alakjában is pótolhatjuk.

Második eszközünk volna a gabona ritkább vetése. Hogy állunk e kérdéssel? Ha jó ritkán vetünk, akkor a megdülés nem fog ugyan oly hamar bekövetkezni, mint különben, de csakis az esetben, ha a ritkábban álló gabona között épen a ritka állás folytán nagyobb mennyiségben előforduló gyomot kiirtjuk, különben ezek árnyékolják be a gabonát. A ritka vetés tehát csakis azon esetben fog kedvező eredményre vezetni, ha kapáljuk a gabonát. Igen ám, de hogy azt tehesük, a sortávolt legalább is 30 cm.-re kellene vennünk, mert a kézi kapálás, egyáltalában szöba sem jöhetvén, lókapálval kell dolgozunk. De viszont a 30 cm. sorban való vetés maga után vonja az éres megkésését, a mi tehát teljesen kizárja a védekezés említett módját.

Miután a megdülést előidéző harmadik okra, az időjárásra befolyást nem gyakorolhatunk, keresnünk kell egy újabb eszközt s ezt megtalálhatjuk a tenyész kiválasztásban. Iparkodjunk termelésre oly buzavarietást kiválogatni, a melynek szalmája erős merev. A magyar buzán teljesen azonos viszonyok között is igen nagy különbség mutatkozik a szalma tekintetében. Rendszerint legerősebb az egyenes, hosszú szálú szép kalászatot termelő tő s így, ha ezeket kiválogatjuk, s ezek magvát vetjük el, úgy a cél eléréjük, buzánk szilárd állású lesz, az nem fog megdülni.

A házfalak körületesése gyümölcsfakkal.

Ma, a midőn a gyümölcstermelés felkarolása örvedetes lépéssel halad előre, s a midőn a külföld is mind nagyobb figyelmet kezd fordítani gyümölcskultúránk felé, azon kell lennünk, hogy minden talpalatnyi területet kibaszáljunk gyümölcstermelésre. Mily óriási gyümölcsquantumnak jutnánk birtokba pl. akkor, ha a gazdasági épületek falait körületepitենék. És ezt megtehetnénk annál is inkább, mert édes-kéves az a költség, mely e tekintetben felmerül.

Első kellék az, hogy a házfal környékét mintegy méternyi szélességben, s 60-80 cm. mélységben ásuk ki s azt jó minőségű humozus, porhanyós kerti földdel helyettesítsük. A délre néző falakat szölkövel, öszi barackkal és téli körtékkel, a délnyugati falakat kajszi barackkal, nyári almával és körtével, a délkeleti öszi és téli almával, öszi körtével és szilvával, az északit pedig meggyel ültessük be. A szölkökből legalkalmasabb a Precoce de Maligne, a Coruelia s a királyi Magdolna, az öszi barackból a korai amerikai fajták, a téli körtéből az angoulemei herczegnő, téli esperes, Hard-mpent vajonca, az almákból a Kanada renet, aranypármén, Baumann renet, a szilvából az olasz cukor szilva s a nagy zöld reine-claude.

Ha kiválasztottuk az elül-endő fajtát, úgy meg kell állapodni abban, hogy minő alakot fogunk használni. Erre nézve résziut az ablakok távolsága, részint azok magassága lesz irányadó. Alma és körténél minden egyes ágra 20 cm. baracknál pedig 50 cm. helyet számíttunk.

A fákát nagyon rövidre metszeni nem szabad s lágy magvaknál a szemek felett való bemetszés által igyekezzünk az alakot fenntartani. Forró nyári napokon naplementekor gondosan kell a fákát locsolgatni, hogy azok növekedése egészséges és erőteljes legyen. Minden harmadik esztendőben tanácsos lesz a földet egy kis jó komposztal és műtrágyával javítani a termés biztosítása céljából. A felnevelésnél arra kell törekedni, hogy a hajtások lapos kötés által visszatartassanak s az alsó szemek erősíttessenek.

Hirdetések.

Pancsovai szölgabiróságtól.

1595. szám.

1902.

Pályázati hirdetemény.

Az üresedésbe jött beresztöczi községi segédjegyzői állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Ezen állással a következő javadalmazások vannak egybekötve — és pedig: 1000 korona készpénzfizetés, 6 öl puha tűzifa, esetleg ennek ellenértéke 72 korona.

Felhivom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy a törvényben előirt képesítést igazoló jegyzői oklevelet és eddigi működésökről szóló bizonyítványtval felszerelt kérvényüket 1902. évi április hó 6-ig alólirott hivatalnál nyujtsák be, mert a később beérkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Pancsován, 1902. évi március hó 6-án.

Dr. Gyertyánffy

írszölgabiró.

Árverési hirdetmény és feltételek kivonata.

A temes-kubini kir. bíróság mint tkvi hatóság a pancsovai népbank javára **Velicskovits szül. Beesejszki Jelena** bavanistei lakos végrehajtást szenvedett és a 1881. évi LX. t. cz. 156 §-a alapján tulajdonos társai **Dolovaeski Mita** ellen 157 kor. 10 fill. tőke, ennek 1895. évi november hó 1-től járó 6% kamatai, 78 kor. 56 fill. eddigi, ezuttal 16 kor. 30 fill. megállapított valamint a még felmerülendő költség kielégítése végett az 1881. évi LX. t. cz. 144. és 146. §§-ai alapján az alább körülírt ingatlanokra az árverést elrendeli ennek feltételeit a következőkben teszi közzé.

1. Árverés alá bocsájtatnak:
  - a) A fehértemplomi kir. trvszék területén fekvő Bavaniste község telekkönyvének VIII. 204 lapján foglalt következő ingatlanok:
    - a) 282 hrsz. 1 hold I. oszt. szántó 235 kor. becsárban.
    - b) a bavanistei VIII. 312. sz. tkvi lapon felvett:
      - c) 67. hrsz. 1521 □ öl I. oszt. szántó 199 kor. becsárban.
      - d) a bavanistei VIII. köl. 313. sz. tkvi lapon felvett:
        - e) 266. hrsz. 1 hold III. oszt. kaszáló 185 kor. becsárban.

2.) Ezen nyilvános árverés Bavaniste község-házánál 1902. évi márczius hó 29. napján d. e. 9 órákor fog megtartatni jelen árverési feltételek mellett, melyek úgy tkvi hivatalban mint Bavaniste község-házánál megtekinthetők.

- 3.) Kikiáltási ár a becsár.
- 4.) Ezen árverésen a fenti ingatlanok a kikiáltási áron alól is elfognak adatni.
- 5.) Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldöttnek kezéhez letenni. Temeskubin, 1901. évi december hó 27-én.

Szunyog,
kir. bíró.

Végzés, árverési hirdetményi kivonat.

A pancsovai kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság az előterjesztett kérelem folytán **Joszifovics Vlada és Pérsza** pancsovai lakosok javára 240 kor. tőke, 146 kor. 70 fill. eddigi 21 kor. jelenlegi és a még felmerülendő költség kielégítése végett az 1881: 60. t. cz. 144. §-a alapján s 146. §-a értelmében **Joszifovics Milka** pancsovai lakos adós és **kk. Joszifovics Darinka** pancsovai lakos társtulajdonos ellen a Czrepaja községben és a czrepajai 1700. sz. tkvben foglalt: 1) 2 d. 202. hrsz. 800 □ öl I. o. szántóra 256 kor. 2) 37. hrsz. 1200 hold I. o. szántóra 256 kor. 3) 5 d. 202. hrsz. 1200 □ öl I. o. kaszálóra 173 kor. 4) 5 d. 167. hrsz. 1200 □ öl I. o. kaszálóra 173 kor. becsárban az árverést elrendeli s azt valamint a megállapított feltételeket ezenel közhírré teszi.

A nyilvános árverés Czrepaja község-házában 1902. évi április hó 5. napján d. e. 9 órájkor fog megtartatni a következők úgy a tkvi hivatalban mint a Czrepaja községben kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett.

1. Kikiáltási ár a becsár.
2. Ezen árverésen a fenti ingatlan a kikiáltási áron alól is elfog adatni.
- 3.) Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 15 kor. 80 fill. 21 kor. 60 fill. 17 kor. 30 fill. és 17 kor. 30 fill. készpénzben vagy óvadékképes értékpapírokban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881: évi 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénz előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt u. a. kiszolgáltatni.

Pancsován 1902. évi január hó 14-én.

Penyigey,
kir. t. albiró.

A Richter-féle Liniment. Caps. comp.
Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziaszer, amely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölő és alkalmaztatik köszvénynek, csúszlós és meghülesékeknek.

Intés. Silányabb utazatok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokba „Horgony” védjeggyel és a „Richter” cégjegyzéssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél Budapesten.

Richter F. Ad. és Társa, cseveg. és kir. udvari szállítók. Rudolstadt.

Kiadótulajdonos: Feymann Gyula.

Szőlőoltványok

szokványminőségben. 20-16
A legkiválóbb 42 bor- és esemegefajtaiban fajtisztán, teljes jótállással.

Élőkerítés.

Gleditschia esemeték és magvak.
Uradalmaknak, községeknek három évi törlesztésre is adatik.
Óriási tövisű, igen gyorsan fejlődő sűrűnyelvű. Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívül esékely kiadással, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át. Minden rendeléshez rajzokkal ellátott útítelési és kezelési utasítás mellékeltek. Ezer esemete elég 200 méterre. — Ára 6 ft.

Diócsemeték.

Óriási jövedelmet biztosító voltánál fogva, ennek tenyészítése számos gazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt. Színes fényomatú főárjegyzék ingyen és bérmentve küldetik minden rendelési kötelezettség nélkül. Az árjegyzéken kívül még egy olyan könyvet kap ezzel, ki azt címére ingyen és bérmentve küldetni kéri, mely nincsen az a ház, vagy család, a hol annak tartalmát hasznára ne fordítanák, várososon, falun pusztán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így még azoknak is igen érdekében áll, kik rendelni semmit nem akarnak, mert benne számos oly közlemények foglaltatnak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek. Cím: „Érmelléki első szőlőoltvány-telep” Nagy Gábor, Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.

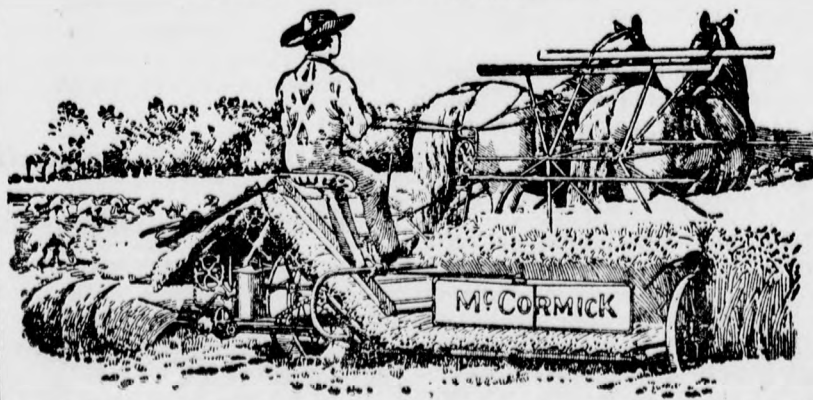
(Férfiak ingyen kapnak)

olyan új találmány orvosságot, mely az elvesztett erőt újra meghozza. Próbaesomagot s egy százoldalas könyvet postán; jól becsomagolva, ingyen kapják mindazok, a kik érte írnak. Ez a legmulatelmőbb csodaorvosság, mely megmentett ezeket, a kik fiatalkori kihágások folytán nemi bajokban, szifiliszben, valamint elvesztett férfierőben szenvednek. Ez okból elhatározta az intézet, hogy egy ingyen csomag orvosságot magyarázó könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a háziorvossággal a baj otthon gyógyítható s mindazok, a kik a fiatalkori kihágásokból származó nemi bajokban, szellemi elgyengülésben, vagy krónikus bajokban szenvednek, otthon gyógyíthatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szervekre hat, a hol a megerősödés szükséges, csodálatos eredménnyel gyógyítja az évek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt írhat a State Medical Institutnak az alant jelzett címre, a honnan a csomagot rögtön elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, a kik kezelés céljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbaesomag megmutatja, hogy mily könnyen gyógyíthatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivétel nem tesz. Mindenki írhat érte bárholon magyarul, mire titoktartás mellett postafordultával egy ingyen csomag orvosságot kap magyarázó könyvvel együtt. Irjon még ma. A csomag oly szépen be van csomagolva, hogy a tartalmát senki sem fogja megtudni. A levelet így kell címezni: State Medical Institute, 98. Elektron Building, Fort Wayne, Ind. Ameríka. A levelek mindig bérmentesítendők.

Mc Cormick Harvesting Machine-Company.

(Chicago-i aratógépgyár.)

Kévektő aratógép, Fűkaszalógép, Készgőrkészűék, „Daisy” marcra-kó aratógép, Szénagyűjtő gőrblye és Kevektőfonal, gyártmányai.

Ne vásároljon, míg gépeinket nem látta s árainkat nem kérdezte. Öleső tartalék-részek óriási raktára. Tessenék mintakönyvet kérni!

WILLIAM J. STILLMANN Évi termelés 302,000 gép igazgató. BUDAPEST, V. ker., Váci-ut 30. sz.

Árverési hirdetmény és feltételek.

A pancsovai kir. törvényszék mint tkvi hatóság az előterjesztett kérelem folytán **Petkov Zsiván** dolovai lakos javára 6 kor. tőke, ennek 1898. évi április hó 20. napjától járó 5% kamata 7 kor. 60 fill. eddigi, 16 kor. jelenlegi s a még felmerülendő költség kielégítése végett az 1881: 60 t. cz. 144. §-a alapján s 146. §-a értelmében **Rottár Száva és Rottár Káta** dolovai lakosok adósos és **kkorú Rottár Traján és Román** társtulajdonosok dolovai lakosok ellen Dolova községben és a dolovai 3100. sz. tkvben foglalt: 1) 318. sz. házra és 800 □ öl ház helyre egészben 383 kor. 2) 290. hrsz. 2 hold 1270 □ öl II. o. szántóból Rottár Száva és Kátát megillető $\frac{2}{4}$ résznyi jutalékára 301 kor. 3) 290. hrsz. 3 hold 330 □ öl II. o. szántóból Rottár Száva és Kátát megillető $\frac{2}{4}$ részére 507 kor. 4) 290. hrsz. 3 hold II. o. szántóból Rottár Száva és Kátát megillető $\frac{2}{4}$ részére 301 kor. 5) 402. hrsz. 2 hold 160 □ öl I. o. kaszálóból Rottár Szávát és Kátát megillető $\frac{2}{4}$ részére 330 kor. 6) 402. hrsz. 1 h. 1040 □ öl III. o. kaszálóra egészben 375 kor. 7) 402. hrsz. 103 □ öl I. o. kaszálóra egészben 2 kor. 8) 340. hrsz. 250 □ öl szőlőre egészben 90 kor. 9) 118. hrsz. 800 □ öl szőlőre egészben 158 kor. 10) 571. hrsz. 1 hold 600 □ öl II. o. szántóra 249 kor. 11) 448. hrsz. 1 hold 226 □ öl szőlőből Rottár Kátát és Szávát megillető $\frac{2}{4}$ részére 295 kor. 12) 613. hrsz. 1269 □ öl kertré egészben 295 kor. becsárban az árverést elrendeli s azt, valamint a megállapított feltételeket ezenel közhírré teszi.

A nyilvános árverés Dolova község-házában 1902. évi április hó 5. napján d. e. 9 órájkor fog megtartatni a következők úgy a tkvi hivatalban mint Dolova községben kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett.

1. Kikiáltási ár a becsár.
2. Ezen árverésen a fenti ingatlan a kikiáltási áron alól is el fog adatni.
- 3.) Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 38 kor. 30 fill. 30 kor. 10 fill. 50 kor. 70 fill. 30 kor. 10 fill. 38 kor. 05 fill. 37 kor. 50 fill. 20 fill. 9 kor. 15 kor. 80 fill. 24 kor. 90 fill. 29 kor. 50 fill. illetve 29 kor. 50 fill. készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírokban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénz előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt u. a. kiszolgáltatni.

Pancsován, 1902. évi január hó 26. napján

A kir. trvszék mint tkvi hatóság.

kir. tszéki albiró h.

Medzihradszky,

kir. t. bíró.

TROPON-SÜTEMÉNYEK

a legizletesebbek és a legáplálhatóbbak. TROPON-CAKES (Biscuits) igen jéziú teasütemény, nagy felhasználásnál fogva nagyon tápláló.

TROPON-KÉTSZERSÜLT táplálóból a közönséges kétszersütnél. Tej, kávé, bor mellé a legjobb sütemény egészségesek és fetegek számára.

TROPON-KARLSBADI-KÉTSZERSÜLT zsírtalan és azért igen könnyen emészhető sütemény gyöngygyomruak számára.

TROPON-DIABETIKUS-KÉTSZERSÜLT elenyésző esékely liszt-tartalma és nagy fehérnyetartalma miatt a cukorbetegesek legjobb tápláléka

Minden gyógyszerárban kaphatók. Utbaigazítást ad: **Dr. Róder és Társa.** Dr. László Frigyes, oaztr. magy. Tropon- és Budapest, VI. Gyár-u. 7. táplálék-gyárai 10-9. Klosterneuburg-Bécs.

Kiadótulajdonos: Feymann Gyula.

Nyom. Wittigschlager C.-nál Pancsován